

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.	Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.	Hirdetések egység szerint. A nyilt tér sora 1 korona.
<p>Pápa — sümege — keszthelyi vasút.</p> <p>A kereskedelmi miniszter engedelmet adott a pápa—devecser—ukki vasút előmuukálataira. E vasút a tervezet szerint Pápáról indulva Devecser után Hany, Káptalanfa, Gyepükaján és Csabrendek községeket érintené, azután Ukknak kanyarodva, belefutna az ukk—csáktornyai vonalba.</p> <p>E vasútvonal közvetlenül és nagy mértékben érdekli Sümeget is, tehát foglalkoznunk kell vele.</p> <p>E tervezet maga is elevenen dokumentálja: mily óriás hibát követett el Sümege városa, midőn teljes erővel és áldozatkésséggel azon nem iparkodott, hogy az ukki kiágazást meggátolva, a csáktornyai vasút kiinduló pontját Sümegegre nem hozta. Ha ez megtörténik, akkor ma pápa—ukki vasútról szó sem volna, csakis a pápa—sümegei vasútra lehetne gondolni. A hiba megesett. A megtörtént dolgot meg nem történtté nem tehetjük. De minden erővel rajta kell lennünk, hogy a hibát legalább enyhítsük.</p> <p>Ezt csakis a pápa—sümege—keszthelyi vasút létrehozásával érhetjük el.</p> <p>Tehát az a tervezett vasút ha már eljő Csabrendekig, ne kanyarodjék el</p>	<p>Ukknak, hanem fusson be Sümegebe s innen folytassa útját le Keszthelyre. Ennek az uti iránynak történeti multja is van. Majdnem félszázados. Arról értesülünk, hogy már az ötvenes években foglalkoztak a keszthely—sümege—devecseri vasút tervével. Arra meg magunk is emlékezünk, midőn a hatvanas évek végén, avagy talán a hetvenes évek legelején már mérnökök póznázták is a sümegei határban e vasútvonal irányát Fájdalom, akkor a dologból nem lett semmi s ma sincs.</p> <p>Maga az a tény, hogy már akkor komolyan tervezték e vasutat, bizonyíték arra, hogy megvannak azok a természeti föltételek, amelyek e vasút alapjait megadják. Mért vasutat azért építeni, hogy a kocsiikkal üresen pöfögjön végig a gép a sínpáron, kidobott pénz és munka; kárbavesztett áldozatkésség és fáradság. A vasút maga soha sem elég a forgalom megteremtésére, oda természetben és emberekben már meglevő erő kellenek, amelyek azután avval a vasútvannal kifejlődve a vidék közgazdaságának virágzását s evvel a nép vagyoni helyzetének emelkedését és állandó gyarapodását teremtik meg.</p> <p>A pápa—keszthelyi vasútra megvannak e természeti föltételek. Első sorban népes községeket, mint Pápát,</p>	<p>Devecsert, Csabrendeket, Sümeget, Zalaszántót és Keszthelyt kötné össze. Ezek a népes községek bizonyosan jelentős áldozattal járulnának hozzá a vasút építésének költségeihez. Már pedig a vasút építéséhez is három dolog szükséges: pénz, pénz és pénz.</p> <p>Azután e vasút oly vidéken haladna át, amely egész éven át bőséges szállítást biztosítana. Gabona, kitünő borok, óriás mennyiségű mész- és bazaltkő, téglák és égetett mész állandóan nagymennyiségű terhet szolgáltatna a vasútnak. Hisz itt van maga Sümege! Ez teherforgalomra nézve a dunántúli h. é. vasutak egyik legjelentősebb állomása, régóta tényleges hasznat produkál a vasúti társaságnak. A követ, meszet, téglát, bört s egyéb árucikkeket szakadatlanul szállítja a sümegei állomás, másrészt a helybeli iparvállalatok számára hatalmas mennyiségű kőszén hoz ide.</p> <p>Ha a vasútvonal meglesz, akkor még esetleg a bazi és szántai bazalt is megmozdul s a vasút révén utarkelve elárasztja Somogy nagy részét, emellett a vasút a veszprémi püspökség és a keszthelyi gróf nagy erdeit szelne át. Ezek az erdők hasonlóképpen nagy teherforgalmat biztosítanak a vasútnak s a fa ipari feldolgozásával új keresetforrást nyitnának a népnek.</p>
<p>Sümege Keszthelyen.</p> <p>Mit csinál vezércikk író kolléga ott a vovál fölött? Vasutat épít Pápától Sümegeig át Keszthelyig? Nagyszerű egy gondolat, mondhatom. Hát nem látja, hogy akkor ezen a vasúton Sümege pereputtyostól átszökik Keszthelyre? Akkor azután sirhat ön Sümege sorsán, mint Máriusz Karthágó romjain. Mert ön biztos Sümege marad, amekkora lokalpatriotizmus lakozik szívében, én azonban szintén Keszthelyre szököm. Lássá, most is átrándulok sokadmagammal. Isten vele! Csak tervezze a bolond vasútját maga. Egyet azonban megígérek: Referálok utamról. Ha ugyan közli, mert ez is maga ellen fog vallani.</p> <p>Július 22. Valami ugrifüles riporter nem is az utmes- terek szürke tintájába, hanem aranyos nap- sugárba fűrésztlené tollát, úgy írta meg e napot. Már az én kedélyem annyira megece- tesedett, mint ez a tinta, hát írásomban nem lesz rezgő napsugár, Balaton ezüst tükre, tündértánc, búbajos est, varázslatos, édes, mámorító, szerelemre gerjesztő. Szürke lesz, szürke, mint magam vagyok, avagy az a csúf felhő, amely e pillanatban kárpitozza be a Balaton egének derült, tiszta boltozatát. De térjünk a referádára. Mondom: nagy nap volt július 22-ike Keszthelyen. Országos dolgok koncentrá- lódnak a magyar tengerpart eme fővárosába. Volt gazdasági kiállítás, orsz. gazdagylés,</p>	<p>országos uszóverseny. Sőt ideleptak messze taljánországból is egy darabot: volt velencei éj konfetti csatával, Karnevál herceg főve- zérlete alatt.</p> <p>No, ennyi nevezetesség megmozdította Sü- mege közönségét is. Hisz még miniszterrel is szolgáltak a keszthelyiek, a gazdák méltán népszerű miniszterével: <i>Darányival</i>. Hát hogyne eredtek volna útnak, mikor mindehhez Hévíz meleg kőszvényűző s a Balaton ideg- erősítő hús fürdője is csábította őket.</p> <p>Még a mi Sümegehez nőtt plébánosunk is részántha magát s nem törődve fűtött kupé- kal, átjött Keszthelyre. Persze jó komám, kinek neve Pap, szintén leve vándor s kö- vette plébánosát. Sőt a gazdakongresszus magas előadása és füledt levegője annyira föltűzelték, hogy a szokásos másfél perces fürdőjét teljes 3 percre nyújtotta ki. A leg- nagyobb rekordot mégis csak Beretzky Gyula barátunk érte el. Tizenhét éve lakik Süme- gen, de még a Balaton a sümegei váról sem látta, annál kevésbé fürdött benne. Most maga mellé vette két csöndes, szolid fiát, átzónázott Keszthelyre s ime, a Balaton hús vize annyira föllekesítette, hogy 4 napra tolta ki keszthelyi időzésének napját. Pedig görbe napot se csinálhat, mert két szolid fia, akikbe úgy kurizál bele egy-egy <i>schnittet</i>, <i>gardedámoskodik</i> mellette. (Egy bécsi felöltőt azonban vett, csipje meg a kétéfű sas.)</p> <p>Két jeles gazdánk, Sümegei Tivadar és Pintér Lajos hogyan maradhatott volna ott-</p>	<p>hon, mikor országos gazdagylés volt, a fő-fő gazda, Darányi vezetésével.</p> <p>Bánfi igazgató is letette 100-féle gondját. Itt van két csinos leányával. Használják a Hévizet, a Balaton s megfürödtek a tánc- terem gőzfürdőjében is.</p> <p>Itt van Talabér basa is, városunk <i>altal- nos sógora</i>. (Kérem, ne tessék holmi csinta- lanságra gondolni. Csupán népszerűség! Hát ha még a keszthelyi népszerűségét látnák. Az összes kofák 55 évestől 92-ig bájos mo- sollyal üdvözlök s szeretettel fogadják. Hja! ő volt éveken át Keszthelyen az <i>Amazon- parancsnok</i>!)</p> <p>Csak Kriszti barátunk hiányzik. Örül is neki a sógor, mert bunkós viccei — nem kriszti-rozzák.</p> <p>És még egész sor sümegei. Bocsánat, nem írom ki őket név szerint. Magammal együtt huzódjunk meg a névtelenség szerény leple alatt.</p> <p>A nap (az égen és nem a kalendárium- ban) kánikulás módra ragyogott. Csak úgy szórta le a hőséget. A Balaton óriás keble úgy szivta magába a sugarak hőjét, mint <i>anti facér</i> (az egyedüli, akivel Keszthely Sü- megnek kedveskedett) a snapszot. De azért a jelző táblán egy hét óta ugyanazok a szarkaláb vonások hirdetik:</p> <p>Víz: 19. Levegő: 19. Zuhany: 15.</p> <p>Meleg ide, meleg oda, a közgyűlés terme tele volt. Tele vonzotta Darányinak minden</p>

Végső pontul ott van Hévíz és Keszthely, mint fürdőhelyek. A csodálatos gyógyító erejű Hévíz fürdőnek ma sincs vasútja. Éjszak felé pedig ez a vasút a legjobb összekötő eszköz. Magyarország egész északnyugati fele, azután Stájerország és Bécs mind ezt a vasutat venné igénybe, ha Hévíz páratlan vizét használni akarná.

Sőt ez az istenáldotta fürdő folyamatos fejlesztéssel és reklámmal a nagy nyugati államokból is egyre több beteget vonzana, húsz-harminc ezerre is felrúgna a látogatók száma, akár a cseh Karlsbadé.

Hasonlóképpen Keszthely.

Keszthely balatoni fürdője már ma is az első egyike. A város nem sajnálva költséget, nagy arányokban fejleszteti fürdőjét s ha ehhez hozzáveszünk, hogy a fürdő mögött egy virágzó népes város van, amely intézményeivel a fürdőközönségnek kényelmet, szórakozást, üdülést oly mértékben nyújt, ahol ezt másutt föl nem lel, hát biztosan tudjuk, hogy Keszthely a maga fürdőjével együtt hamarosan a Balaton kultuszának emporiuma lesz, amely a vendégek tizezreit csábítja majd városába. A fürdőbe siető, özönlő nép jórésze ezt a vasutat használná s ekkép a fürdőévadban hatalmas személyforgalmat biztosítana a vállalatnak.

Ajánljuk ez eszmét az érdekelt községek szíves figyelmébe, a helyi lapok szerkesztősegeit pedig kérjük, karolják föl melegen ezt az eszmét, mert evvel városuk érdekeinek fontos szolgálatokat tesznek.

— **A csáktornyai választás** f. hó 25-én teljesen rendben folyt le. *Filipich* függetlenségi 1490, *Landauer* néppárti 1242 szavazatot kapott. Tehát *Filipich* Lajos drávavásárhelyi plébánost 248 szótöbbséggel megválasztották. *Filipichet* csak a választás napján léptették fel, miután *Festetich* Pál függetlenségi jelölt visszalépett.

gazda előtt kedves, rokonszenves egyénisége. Minket, sümegieket még egy hatalmas vonzóerő is csalt: *Erekly* Károly. Ez az ifjú nemzetgazda vér a mi vértünkben. Ott született a Ramassetter-uccában s onnan indult ki, hogy izmos tehetségével, nagy szorgalmával és agitacionális erejével jelentős részt kérjen hazánk közgazdaságának modern átalakításában. A fiatal mérnököt és nemzetgazdát nagy figyelemmel hallgatták. Éppen olyan egyszerű, természetes, világos és magyaros stílusban fejtette nagy témáját, mint ahogy a *Budapesti Hirlapban* s többször a Sümeg és Vidékében közölt cikkeiből ismerjük. A galamboki mándlis polgárok csakúgy megértették, akár azok, akik vizsgáztak nemzetgazdaságból is, mondjuk itt Keszthelyen.

Persze mi sümegiek büszkeséggel hallgattuk s nagy éljont kiáltottunk, mikor érdekes és tanulságos előadása véget ért.

Erekly Keszthelyről Sümegre, onnan az édes hazai fészekből egyenesen Berlinbe, tanulmányútra utazik. Igérte, hogy hébe-korba egy-egy cikkel hazatekint Sümegre is.

Gazdasági kiállítás és kongresszus.

A kiállítás.

A Magyar Gazdák Országos Szövetsége folyó hó 22-én Keszthelyen tartotta rendes közgyűlését. A szövetség tiszteletére a keszthelyvidéki gazdakör borkóstolással egybekapcsolt borkiállítást rendezett, de a kiállítás kiterjedt a bor és mezőgazdasági gépek, a kis és háziipar területére is.

A rögtönösen megteremtett kiállítás igen szépen sikerült. Az elemi iskola minden terme, szobája, folyosója megtelt tárgyakkal, sőt ki kellett szorítani az udvarra is, amelyet a kiállított gépek szintén megtöltöttek.

A borkiállításban tömött sorokban állottak egymás mellett, egymás hegyett a Balatonmellék és Badacsonyi borvidék borai.

Sümegről csupán *Epstein* Ödön állított ki kétfajta bort, s itt jelent meg először *Tabakó* jával, amivel hadat akar üzeni lisztharmatnak, peronoszporának.

A gépkiallításban különösen *Weiser* nagykanizsai cég tárgyai, főként pompás borsajtói keltettek élénk figyelmet. A Magyar mezőgazdák szövetsége sokféle érdekes és értékes tárggyal vett részt a kiállításban. Általános érdeklődést keltett a *Mátrai*, *Feik* és *Társas* cég *Rapid* kútja is.

A nagykanizsai *Patria* pótkávé-gyár izléses kiállítása és ügyes reklámjai feltűnést keltettek.

Talán az egész kiállítás legkedveltebb osztálya az apatini kosárfonók szövetségének kiállítása volt. A házi eszközök dús változatos sorozatát állították ki, rendkívül ügyes, csinos, kiváló izlésre való tárgyakban. Készítettek ott a néhány filléres kötökösártól a 120—140 koronás kétajtós szekrényekig mindent. E kiállításról más alkalommal majd bővebben emlékezünk meg. Örömmel regisztráljuk, hogy Zalában is van egy község, amely az apatini nyomdokain halad. A tursicsei háziipari telep. Tárgyai ha ma még nem is érik el az apatinit, igen tartósak s méltók a pártolásra. Csinos dolgokat állított ki *Durza* Sándor keszthelyi kosárfonó is.

A keszthelyi kisipar igen szépen volt képviselve. Mutatja, hogy Keszthelynek a kor színvonalán álló kisiparosai vannak. Számuk sok, föl nem sorolhatjuk. Megemlítjük *Kutasi* Imre kőfaragó fehér márványból készült szép szökőkútját, amely nagyobb kiállításra készült s ott is feltűnést fog kelteni.

A terem levegője egyre füllesztőbb lett, lassankint osontunk ki a szabadba, hogy egy-egy pohár sörrrel-fröccsel csillapítsuk a hőséget. Mikor azután nem megvetendő szellemiséggel sikerült s széket csiphettünk a *Hullám* teraszán, amelyet szép asszonyok, leányok ragyogó tündérkerté varázsoltak, bizony — elfeledtük, hogy odabenn országos nevű gazdák országos gyűlésben izzadnak, feszegedve: miként segítsék a kisgazdát, a munkásnépet s emeljék ezek jólétét.

A hullám előtt óriás közönség hullámozott. Két érdekes látni való izgatta: a *Balaton Uszók Egyesületének* versenye és a *Minimax* tüzoltó szer próbája.

A verseny a közönség szertelen érdeklődésével kezdődött. Az I-ső 8 kilométeres volt. Valami heten neveztek, de hat földadta a küzdelmet. A távolságot az egy *Horváth* Elemér 2 óra 35 perc alatt úszta át. A program nagyon hosszú volt, a közönség belefáradt, megunt. Legjölebb a leányok versenye keltett elevenebb érdeklődést. Győztesek: *Kreuzer* Margit és *Kárpáthy* Irma. Az utóbbi

Mint *Mérei* Ignác, mint *Sujánszky* József nyomdája a kiállításból itélve, Budapesten is megállná helyét.

Mesteri izlésre valló sorozatban állította ki *Mérei* a *Zsorna* nevű miskolci nyakravaló gyár dolgait. E gyár ma még első hazánkban a maga nemében. Cikkei csinosak, olcsók, kiállják a versenyt az osztrák gyárak hasonló cikkeivel. (Sümegen is árulják a Böhmi testvérek.)

Stern Sándor zalaszentgróti gépész saját találmányú bordás dobkosarával vesz részt a kiállításban. Sopronban kitüntetést aratott vele.

Regensperger képfestő gyára nemcsak a keszthelyi, hanem az egész hazai iparnak is dicséretére válik.

Mint unikum is említést érdemelnek *Tar* József keszthelyi borbélymester hegedűi. Különböző csinos formájuk a mükedvelő hegedű készítőnek mind a négy kiállított hegedűje. Hangjukról persze nem irhatunk. Jóknak kell lenniök, mert díszoklevelet kapott.

A kiállítást vasárnap reggel 9 órakor ünnepiesen nyitották meg. Az iparosok dalköre elénekelt a Himnuszot, utána *Bogyay* Máté elnök rövid beszéddel megnyitotta a kiállítást. Most a derék dalosok *Huber* Károlynak *Szabadságdalát* adták elő nagy hatással s azután a jelenvolt közönség szinte elárasztotta a kiállítást. Egész nap élénken látogatták és sok tárgy el is kelt.

A kör meg lehet elégedve az elért eredménnyel.

Az országos gyűlés.

A kiállítást az országos gazdaggyűlés tiszteletére rendezték. *Darányi* Ignác, a szövetség elnöke 12 órakor érkezett *Pallavicini* Ede örgróf, *Majláth* József gróf, *Dobokay* Lajos, *Sümegi* Vilmos stb. társaságában. A pályaudvaron a zalamegyei gazdasági egyesület elnöke, *Herietendy* Ferenc fogadta nagyszámú közönség élén, üdvözölve őt, mint a föld atyját. A miniszter megköszönte a szíves óvációt, husszú kocsisor élén a gazdasági intézetbe vonult, ahol számos küldöttséget fogadott. Azután a kiállítást tekintette meg.

A gazdaszövetség közgyűlése délután 3-kor a *Hullám* nagytermében folyt le. *Darányi* Ignác, a szövetség elnöke megnyitóját tisztán nagynevű elődje *Károlyi* Sándor gróf emlékének szentelte. Nagy vonásokban ismertette az elhunyt nemzetgazda tevékenységét, kitaratását, elért sikereit s példaképpül állította oda az utódoknak.

a gyenesdiási új fürdő igazgatójának csinos leánykaja.

A *Minimax* tüzoltó jóság bravúrosan működött. A közönséget nagyon meglepte: mily egy-kettőre oltja el az erős tüzet. Nagy szerep vár rá a tüzesetek lokalizálásában.

Este nagy konfetti csata és tánc-háború volt. *Gyula* barátommal nem vettünk részt e küzdelemben. Csak az ifjakat küldtük bele, legalább lássák, milyen csata vár rájuk, nemaddig a táncterem sima parkettjén, szép leányok szemének villanó keresztitűzében. Mi súlyosabb harcba vonultunk: csengő poharakkal vettük fel a küzdelmet. Mondanom sem kell, győztesen kerültünk ki a harcból. Sümeg, büszke lehetsz fiadra.

No-no.

(N. B. Elhatároztam, hogy addig itt maradok, míg vezércikk írnok megépíti a keszthely—sümeg—pápai vasutat.)

Fenti.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle radio-activ

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél és székszorulásban szenvedőknek. Csodálatos gyógyerejét az igmándi víz rádium-tartalmának köszöni, amely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett felfedezve, miért is bevásárlásnál össze nem tévesztendő a közönséges keserűvizekkel. Főszéküldés a forrástulajdonos: **Schmidthauer** Lajos gyógyszerésznel Komáromban. Kapható: Sümegen **Darnay** **Kalman** kereskedésében és minden jobb gyógyszertár és fűszerüzletben. Kis üveg 30 f, nagy üveg 50 f. — Az egyedüli természetes keserűvíz, mely kis üvegben is kapható.

A zajos éljenzést keltett megnyitó után Gál Gaszton megköszönte Darányinak, hogy az elnöki tisztet mint miniszter is megtartotta, majd indítványára táviratban üdvözölték Wekerle Sándor miniszterelnököt és Dzsseffy Aurél grófot, az Országos gazd. ezs. elnökét.

A kongresszust Andrassy Gyula gróf belügyminiszter, Mezőssy Béla földmívelési államtitkár táviratban üdvözölték.

Ezek tudomásul vétele után Majláth József gróf tartotta meg La Play francia szociológusról írt tanulmányát. A magvas gondolatokkal és érdekes eszmékkel telt előadást nagy figyelemmel hallgatták s lelkesen megéljenzették.

Utána Ereky Károly tartott előadást Modern agrárpolitika címmel.

A XIX. században az ipari termelés nagy gyárakban lőmőrtült. A nagyipar a kisipar romjain épült fel. Ebből kifolyólag Európa közgazdasági politikájának vezérelve lett, hogy a kisipart a gyárakkal szemben védelmezni kell. A magyar állam is átvette ezt a politikát. Ennek az lett a következménye, hogy a hetvenes évek kis takácsmesterei folytonos védelem mellett is tönkrementek és hogy a textilipar nem nálunk fejlődött ki, hanem Ausztriában s ez így volt minden téren.

A mezőgazdasággal nem szabad hasonló hibát elkövetnünk. A mezőgazdaság napjainkban alakul át modern termeléssé és gépiüzemmé. Tegyük meg minden lehetőt a kisgazda érdekében, fejlesszük azonban egyidejűleg a modern mezőgazdaságot is. A parasztagadtól nem kívánhatjuk, hogy a modern gazdálkodást megkezdi, a modern gazdálkodást nagybirtokosaink kezdjék meg.

Ha helyes nagybirtokpolitikát folytatunk, akkor a magyar termőföld egy harmadrésze, tehát 12 millió hold termőföld kerül modern megmunkálás alá. A mezőgazdasági javak egész tömegét fogjuk előállítani. Megoldjuk a mezőgazdasági munkáskérdést, mert a föld négyszer annyi munkást foglalkoztat intenzív gazdálkodás mellett, mint a mai földmunka mellett. A modern nagy üzem magával hozza a munkabér emelkedését, karöltve a tiszta jövedelem növekedésével. A nagybirtok modernizálása tehát maga után vonja egész mezőgazdaságunk újjászülését. Magyarországon 15 millió ember él direkte a földmívelés és a vele kapcsolatos élelmező iparból. Magyarországon a földmívelés, meg a vele kapcsolatos élelmező ipar a nemzetfenntartó termelés. Az egész magyar népet nem lehet átgymnri cementgyári, textil-, festék- és gépgyári munkássá. Népiünk sorsán csak a modern mezőgazdaság és a vele kapcsolatos élelmező ipar segíthet. A nagy szociológus közgazdász, Liot hive vagyok. Azt mondom vele együtt, hogy a népek jólétét az ipari fejlődés kezdte fokozni, de csak a modern mezőgazdaság stabilizálhatja.

A fiatal nemzetgazda élénk tetszést aratott.

A tételhez Kodolányi Antal kért szót, különösen kiemelve, hogy a gazdák számára is személyi hitelre van nagy szükség.

A harmadik előadó Jantsits Endre volt. Előadása a szövetségi bérletekről szólt. Sok helyütt ezt ajánlja a parcellázás helyett, mert ez helytelenül keresztülvive tönkretelheti a népet.

A gyűlés végén Pallavicini őgróf a megyei dűlőutak és a mezőgazdasági gyáripár fejlesztése, Nedeczky Jenő pedig birtokforgalmi osztály szervezése érdekében terjesztett elő javaslatot. Az igazgató válaszmány elé utalták.

A közgyűlés a gazdák népszerű minisztere mellett megnyilatkozó lelkes ovációval ért véget.

Keszthelyről a miniszter kíséretével a fonyódi Bétatelepre utazott, hogy a somogy megyei hitelszövetkezetek szövetségének gyűlésén résztvegyen.

Baromfitenyésztés.

Hertelendy Ferenc ömáltóságával folytatott megbeszélésem alapján ismertetem a modern baromfitenyésztés Németországban elterjedt módját és alkalmazva a dunántúli viszonyokra, leírom a német keltető telep üzemtervét. Talán akad a dunántúli vármegegyékben egy község, amelyik hasznát veszi az elmondottaknak.

Magyarországon a baromfitenyésztés még főképen asszonyi munka. A gazda kicsinyes dolognak tartja, hogy baromfi udvarral foglalkozzék. Pedig nincsen igaza. A baromfi nagyon értékes cikké lett a vasuti forgalom révén. Tenyésztése a mezőgazdaság legnagyobb ágai közt foglal helyet és egyes országokban túl tesz már a gabonatermelésen is. Amerikában és Németországban vannak baromfitenyésztő telepek, melyek évenként ötvenezer kacsát és több százezer csirkét hoznak forgalomba. Ezek a nagy mezőgazdasági vállalatok nálunk is kifizetnék magukat, sőt azt merném mondani, hogy nálunk jobban fizetnének, mint Amerikában és Németországban, de egyelőre kisebb kaliberű dolgokról akarok írni.

A modern baromfitenyésztés alapja a mesterséges keltetés. A tyúk tojik évenként körülbelül 100 tojást, amiből legfőljebb csak 10 kerül kottlós alá. A tyúk összes megkalkasolt és jó formájú tojását csak géppel lehet kikeltetni. Ha tehát valamelyik nagyobb községben összegyűjthetünk tíz hónapra keresztül havi hatezer darab friss és kelthető tojást, akkor ebből legalább is a felét kikelthetjük és felnevelhetjük. Valóságban a háromnegyedet is fellehet nevelni, de biztonság kedvéért azt veszem, hogy az összegyűjtött hatvan ezer darab tojásból csak harmincezer csirke lesz. Az elmondott cél elérésére szükséges egy keltető szoba és csirkenevelő terem, azonkívül pedig takarmány, konyha és kamara, ahol az állateleséget feldolgozzuk. A berendezés költségei a következők: Egy időben hatezer drb tojás van a keltetőben. Ehhez szükséges husz darab keltetőgép, továbbá két drb daráló gép, mesterséges kottlógép (ugynevezett anyagép), főzőedények és egyéb szerszámok körülbelül 8000 korona értékben, a keltető telep üzemiadása és bételei pedig a következők:

I. Kiadás.

60000 drb tojás á 6 fillér	3600 K.
A keltetéshez szükséges petroleum	1000 K.
Csirketakarmány	6000 K.
Lakbér és adó	1000 K.
A nevelőszoba fűtése éven át	500 K.
Mester és cselédjeinek a fizetése	3000 K.
10% leírás 8000 K berendezésből	800 K.
Szállítás	2000 K.
Összesen: 17900 K.	

II. Bevétel:

30000 drb csibéből Bécsben fele telen á 2 K	30000 K.
Féle nyáron á 1 K	15000 K.
Összesen: 45000 K.	

III. Tiszta bevétel:

Bevétel	45000 K.
Kiadás	17900 K.
Külbömbég: 27100 K.	

azaz minden egyes csirkére esik 59.7 fillér kiadás és 90.3 fillér tiszta nyereség, amelyik nyereség azonban tekintélyesen megnövekedhetik, ha figyelembe vesszük, hogy nem harmincezer, hanem 40000 db csirkére is számíthatunk.

A vállalkozás legfontosabb része a tojásbeszerzés és részemről éppen a német tojás-termelés szervezetét szándékozom ismertetni. Egy falusi udvar könnyen eltarthat tíz tyúkot és egy kakast. A házi hulladék, a trágyadomb rovarai és az estéinkinti szemes takarmány tíz tyúk számára nem okoz a kisgazdának készpénz kiadást, és minden nagyobb megerőltetés nélkül produkálhat évenként ezer darab tojást tíz tyúkkal. Ha tehát valamely száz udvaros falu gazdánknál 10-10 tyúkot tart egy-egy fiatal kakással, akkor a vedlés idejét leszámítva, a havon-

kinti tojás produkciót becsülhetjük 10000 tojásra és ebből 6000 darab könnyen megszereshető a szövetségi keltetőnek.

Németország több nagyközsége alapított a fenn vázolt baromfitenyésztés céljából baromfitenyésztő szövetséget, mint látjuk száz gazda udvarára terjed ki és egyszeri tíz-tizenötezer, tehát gazdánknál 100-150 K befektetéssel biztosítja a gazdának a tojás állandó értékesítését és amelleti már az első év végén visszafizeti az összes befektetett tőkét. Ez nem elméleti okoskodás, ez megtörtént tény. És Németországban mindenütt, ahol baromfitenyésztő egyesületek alakultak, óriási módon fellendült a tojás és csirketermelés.

A tyúktenyésztés a baromfitartásnak azonban csak egyik ága. Zalavármegyében a Balaton mellékén százezerszámra lehetne kacsát tenyészteni. Ismét nem filozofálok, hanem leírok egy már meglevő kacsatenyésztő telepet, amelyikben négyezer darab anyakacsa évenként százhuszezer darab hízó kacsát produkál, foglalkoztat két hivatalnokot, husz állandó munkást, nyolc őrt és egy gépészt. A vállalat bruttó forgalma évenként közel háromszázezer korona és tiszta nyeresége nyolcvanezer korona.

Ez a hallei vállalat mintaképtül szolgálhatna egy balatonvidéki baromfitenyésztő telepnek is, amelyet kisebb mértékben kezdve öt esztendő alatt épp olyan naggyá lehetne tenni, mint a hallei baromfitenyésztő telep.

Részemről nem tartom lehetetlennek, hogy Magyarországon ilyen mezőgazdasági vállalatok létesüljenek. És a gazdáknak meg is van a jóakarata a munkára, meg a vállalkozásra. De mindenki azt regéli nekik, hogy a mezőgazdaság sorsa az ipartól függ és a mezőgazdaság csak olyan másodrendű termelési ág, melyet megtűrünk addig, amíg nem lesz iparunk. És a megvetett mezőgazdaság megboszulja magát. A gazda követi a közvéleményt és álmódzik arról, hogy majd jön egy szebb kor, mikor gyárkémények fognak Magyarországon minden falujában füstölni és akkor érdemes lesz majd jobban is gazdálkodni. Részemről nevétségesnek tartom ezt az észlelést. Az ipar nem segít Magyarországon. Én mint közgazdász mérnök-számadatokkal tudom igazolni minden állításomat és azt mondom, hogy nevétséges emberek azok, akik a gyárkéményektől várják Magyarországot boldogulását.

A nép jólétalapja mindig és mindenütt a mezőgazdasági termeléstől függött és ha azt az összes gyár vállalatot, amely ma Ausztria területén Magyarország számára dolgozik, áthozzuk országunk talajára, a nép jóléte csak egy szikrányit sem fog emelkedni. Messzemenő dolog volna ennek a kérdésnek részletes méltatása, tehát csak a végeredményt vonom le.

Pártoljuk minden erőnkéből a magyar ipart, de ne felejtjük el, hogy népiünk jólétén csak az intenzív mezőgazdasággal segíthetünk.

Ereky Károly.

Forgács.

Istennek áldása ott hever kepesorokban a tarlókon. Hála Isten, dús sorokban. Az ember munkájára áldás szállott, veritékének hulló gyöngye gazdagon sarjadzott: jó aratás volt.

De ez az aratás az utolsó órákig gonddal telt barázdákat szántott a gazda homlokára. Ezeknek a barázdáknak ekéje a sztrájk hírek és mozgalmak voltak. Rettenetes rém ez! Hogy az istenadta földgyümölcsse ott pusztuljon el künn a mezőn, kint a határban, napsugár izzó hevéből, esőjárás rohasztó nedvességétől. Elpusztuljon akkor, mikor a csürbe takarítás küszöbén van.

Ebbe belepusztul a gazda is, a munkás is. Mert az arató munkás évi életét az aratás néhány hetében szerzi meg. Ha ez meg nem történhetik: akkor fészket ver az éhség, a tél minden nyomorúsága s ott van vigasztaló képpen — a vándorbot.

Gondolják, meg ezt a sztrájkmozgató nagy urak ott fent Budapesten, mikor

kényelmes lakásban, vastag szalagos szivarral szájukban az arató sztrájkot fundálják.

Annyit már is elértek, hogy a munkás nép kezéből jókora darab kenyeret emeltek ki. Tavaly vagy 200 arató gép volt Magyarországon, az idén éppen hatszor annyi. Meg sokasította a sztrájkolás hire. Az az arató gép pedig ördögös masina. Egy két emberrel szépen leborotválja a kalásztengert, marokba is szedi, kérébe is köti. Az arató munkások nagy tömegének tehát koppanik. Ez az éh kopp pedig hallatlan veszedelme a magyar föld népének.

Azért jól meg kell gondolni a dolgot. Ma a munkások iránt nagy-nagy jóakarattal nyilatkozik meg a parlamenttől le az utolsó kiszáradt.

Méltányosság és igazságosság: s megoldva a nehéz kérdés a gazda és a munkás javára egyaránt

Nagyobb balatoni fürdőink nemcsak a magyar tenger idegerősítő vizét nyújtják látogatóinknak, hanem mindjobban gondoskodnak a lélek szórakoztatásáról is. A lélek üdülése pedig javára szolgál a test erősítésének is. Gazdag programot állítanak össze, hogy a szórakozni vágyó közönség mulattatásáról gondoskodjanak.

Olvasom a programokat. Ott vannak bennök a gyermekünnepek és színi játékok is. No, ezt a pontot érdemes furdögazgató uram, tessék csak áthúzni. Elég volt 10 hónapig a gyermeknek a betű. Hát még a Balaton partján is, a meleg napokban is verset meg szerepet magoljon! Azután próbát próbára tartson! Jó levegő, fürdés, uszás, csónakázás, labdajáték: az, kell a gyerekeknek. Mentől több, annál jobb. Közben egy-egy kirándulás. Hadd töltsék a két hónapját vidáman, gondtalan, a betűket pedig hagyja nyugodni tisztos porréteg alatt.

Pokolba minden színi előadással. Otthon is, fürdőn is.

A mai modern élet, hazug élet úgys megantánja majd őket a színjátékra.

A gyerek legyen gyerek. Főképp a fürdőhelyen, az édes, a csodás Balaton tündéri partjain!

Bárd.

H I R E K .

— **Vizsgáló bíró.** Az igazságügyminiszter Szalay László törvényszéki bíró a zalaegerszegi törvényszék területére vizsgálóbíróul rendelte ki.

— **Visszahelyezés.** Gyenge Sándor pénzügyi titkárt Nagybecskerekéről visszahelyezték a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság-hoz az előlépett Gryneusz György helyébe titkárnak.

— **Burány Gergely beiktatása.** Fényes ünnepségnek volt színhelye f. hó 26-án a premontrai rend csornai székháza. Burány Gergelyt, a keszthelyi főgimnázium volt igazgatóját, a rend új prépostját iktatták be új méltóságába. A beiktatást Széchenyi Miklós gróf győri püspök végezte.

— **Adakozás.** A plébánia templomban felállítandó új orgonára adakoztak: Hettyey Károly 10 K, N. N. 3 K, Horváth Lajos, Novák Sándor, Urr Pálné, Bógor Gábor, Tóth Orbán, Kiss Antal 2—2 K, Németh Mihályné 1 K. Összesen: 26 K. Ehhez hozzáadva az eddigi gyűjtés: 702 K,

40 fill. Összesen: 730 K 40 fillér. Az új orgonát most állítják fel, azért kérem mindazokat, kik szivesek voltak e célra bizonyos összeget megajánlani, azt mielőbb sziveskedjenek hozzám juttatni.

Németh János plébános.

— **Megszüntetett útmesteri állások.** Nagy változás lesz legközelebb az útmesteri állásokban. A kormány mintegy 70 állást megszüntetett. Zalában három szűnik meg. A keszthelyi, a Nagykanizsai és a muraszterdahelyi. A keszthelyi és kanizsai járás állami utait is Horváth János állami útmesterre bízzák. Trisznay Gyula keszthelyi útmestert a trencsénmegyei Predmérre, Szűcs János muraszterdahelyit Zsarnócára (Bars megye) helyezik át. Lacin nagykanizsait pedig a zalaegerszegi középpontba osztják be.

— **A balatonparti vasut ügyében** f. hó 22-én nagy küldöttség járult a földmivélségi miniszter elé Keszthelyen. A küldöttség szónoka arra kérte a minisztert, aki a legalaposabb ismerője ennek az áldott vidéknek, hatna oda a kormánynál, hogy végre-valahára építse meg a zalai balatonparti vasut, amely a legfontosabb érdeke a vidék egész lakosságának. A miniszter kilátásba helyezte, hogy az ország e részét már legközelebb vasut fogja szelni.

— **Az új orgona.** A plébánia-templom új orgonája a hét folyamán megérkezett s felállításába a pécsi Angster József és Fia orgonagyára már bele is kapott. Az új orgona elcsomagolva 39 métermázsát nyom s a vasutról 6 hosszú szekéren szállították be.

— **Megszűnt sztrájk.** Tapolcán a kömives munkások mintegy 10 napon át sztrájkoltak. A sztrájkolók, kik különben is igen jól voltak fizetve, oly magas követeléseket állítottak föl, hogy azt a munkaadók nem teljesíthetik. Mikor a sztrájkolók látták, hogy nem érhetnek eredményt és a pénzkészletük is fogytán van, újból munkába állottak.

— **A Balaton kultusza érdekében.** A Balaton-Szövetség vasárnap Óvári Ferenc dr. alelnök vezetésével Keszthelyen a Hullám-szállóban választmányi ülést tartott. A szövetség a balatoni fürdők élelmészeti tárgyában a Hangya középonti fogyasztó-szövetkezettel és a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezetével tárgyalást kezdett. E tárgyalás eredménye, hogy a választmány elhatározta, hogy még ebben az évben fölállítja a balatonvidéki középonti ellátó és értékesítő szövetkezetet, a jövő szezonban pedig minden nagyobb fürdőhelyen fiókot létesít. A balatoni körtelefon létesítése tárgyában a szövetség sürgős fölhívást küldött a községekhez, hogy egy rendes 240 koronás és egy kedvezéses 120 koronás előfizetést szerezzenek. A balatonparti vasut kiépítése tárgyában a szövetség deputációt küldött ki, mely föliratban kéri majd a vasut sürgős kiépítését. A szövetség a balatoni kikötők államosítása iránt is lépéseket tett.

— **Parcellázás.** Mint értesülünk, a vesprémi káptalan Felsőpáhokon 200 hold földet ad el a községnek, hogy ezt az ottani lakosok között parcellázzák.

— **Jutalomdíjak iparos munkásoknak.** A kereskedelmi kormány — mint ismeretes — évenként száz iparos munkást jutalmaz meg elismerő oklevéllel, melyhez minden kintüntetett munkás még 100—100 korona jutalmat is kap. A száz jutalmi díjból a soproni kereskedelmi és iparkamara kerületének hat jut. E hat jutalom szétosztása tekintetében a kamara ipari szakosztálya a következő megállapodásra jutott: A jutalmak

olyképpen osztassanak fel, hogy Moson, Sopron és Zala megyének, valamint Sopron sz. kir. városnak egy-egy, Vas megyének pedig két jutalmi díj jusson. A jelölések dolgában a kereskedelmi miniszter dönt s a díjak kárácsony és újév között kerülnek szétosztásra.

— **Égiháború.** Nagy égiháború volt f. hó 27-én délután 5—6 óra között Sümegen. Szakadt a zápor, mennydörgött, villámlott. A villám le is ütött a szolgabíróság épületének kéményébe, ennek klírtjét és felső részét ledöntötte. A lezuhanó téglák a tetőt is meg rongálták. Szerencse, hogy nem gyújtott s emberleiben sem tett kárt. A Kisfaludy-féle majorban is leütött egy diófába, azonban itt se gyújtott.

— **Tűz.** Káptalanfán f. hó 27-én délelőtt egyik gazdának a pajtája kigyuladt s a tűz elhamvasztott 4 gazdasági épületet a benne levő gabnával és takarmánnyal együtt. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **Elfogott zsebmetszők.** E hó 26-án a tomaji vásáron tetten értek két zsebtolvajt, amint egyik az erzsényt akarta kiemelni egy ember zsebéből. A tolvajt véresre verték s csak a csendőrség közbelépése mentette meg társát is a lincseléstől. — Ugyancsak veszedelmes tolvajt fogtak el a csendőrök f. hó 25-én a türjei vásáron egy kóborgó cigány-asszony személyében, ki három embertől mintegy kétezer koronát lopott.

— **Árad a Balaton.** Bogláról írják: A balatonparti berkek, Boglár, Fonyód, Csehi, Buzsák, Sötszentpál határában telve vannak vízzel megint: hol még nem régen is kaszáltak, marhák legeltek. Ez azt jelenti, hogy a Balaton megint megdagadt, mint rendszeren időközönként s a beömlő vizeket nemhogy visszanyomja, de elárasztja a vidéket óriási terjedelemben. Viz és víz mindenfelé; nád, zsombok, ingóvány tele vadluddal, réccével, szárcsával, szalonkával. Csakhogy vadászoktól nagyrészt megközelíthetetlenek ezek a helyek. Viz és víz s ha megközelítesz egy-egy zsombokot és ráállsz, inog, lebeg alattad, mint a földrengés, a járás veszélyes is, közzgazdaságilag pedig nagy kár, mert nem régen még itt kaszáltak, vetettek, gazdálkodtak! . . . Az apályok után megjött a dagály, a fürdés ugyan kényelmesebb, de a víz sok kárt tesz a lapályos kertekben, növényekben, villákban és parkokban.

— **Villámcsapás.** Özv. Imre Istvánné, gyékényesi lakosnak hegyi pincéjébe a villám beleütött és az épület a benne levő hordókkal és gazdasági eszközökkel együtt elégett.

— **A rádium gyakorlati ösmeretéhez** kitűnő alkalmat nyújt a gyomor- és bélbajokban szenvedőknek a Schmidthauer-féle igmándi keserűvíz, amelyben a tudományos alapon felfedezett radio-actív tulajdonság kapcsolatos ezen hazai forrás meglepő gyógyító erejével. Felette érdekes és előnyös tapasztalatokat szerezhetnek oly egyének, kik eddig egyéb hashajtó ásványvizeket vagy művi szereket használtak. Reggeli előtt fél pohárral veendő. Kapható mindenütt kis és nagy üvegben.

— **Sírrablás.** Az emberi lélek nagyfokú eldurvulására vall az alábbi borzalmas cselekedet. Gelencsér János mindzentkállai cipész, folyó hó 11-én Tapolcára ment bevásárolni. Délutáni indult hazafelé. Útja a díszeli temető mellett vezetett el. A szerencsétlen embert, aki különben is nagyfokú kleptomániában szenved, oly erővel szállotta meg a rablási vágy, hogy rögtön bement a temetőbe. Ott a fél évvel ezelőtt elhalt özv. Dékmár Gergelyné sírboltja fölött levő síremléket eldöntötte, s az így támadt kis nyíláson leereszkedett a sírboltba, ahol Dék-

	Kronsteiner Károly	Bécs, III./I., Hauptstrasse 120. Cs. k. oszt. szab. Magy. kir. szab.		Mosható mázolások	
	Homlokzat-festékek.			ugymint zománc, homlokzatfesték, száraz és lapidonfesték, pép-nemű, 50 árnyalatban, vízben mosható, egyszerű bevonásra fed. színt nem hagyja.	
Viharmentes, mészben oldható, épületek mázolására. 49 árnyalatban, kitérő 24 fillértől feljebb. 1 kiló elegendő 10 négyszögmeternél kétszeri mázolására.			Költségár négyszögmeternél 5 fill. Meglehető siker. Kimerítő prospektusok és mintalapok ingyen és bérmentve.		

márné koporsójának födeléről a csavarokat lehajtva, a koporsó födelét leemelte, hogy a halott ruháját elrabolja. De szörnyűség! Amint Celencsér a koporsó födelét leemelve, a teljesen feloszlásnak indult hullát megpillantotta, oly iszonyú rémület fogta el, hogy hanyathomlok menekült a sírboltból s főlérvé elkezdett futni. Szerencsére, a temető körüli földet foglalatostokodó emberek észrevették a tettest és rövid hajsza után nyakon csípték. A minden emberi érzésből kivetkőzött sírrablót átadták a tapolcai járásbírósnak, ahol tettét töredelmesen bevallotta, szerencsétlen kleptománikus természetét hozva fel mentségül. Sajátságos, hogy Dékmárné sírboltját fél év alatt már másodszer düljék föl istentelen kezek.

— **Hogy a természetellenes szomjuság, terhes gyomorsav és gyakori hasmenés** a gyarmatkávé élvezetének következménye, nem oly általános ismert tény, mint annak káros hatása az egész idegrendszerre. Miért tűnjük tehát nyugodtan oly következményeket, melyek annyira hátrányosak egészségünkre, s gyakran a váratlan szívzélhűdéshez vezetnek, amikor a készítés némi változásával azok teljesen elkerülhetők! Keverjük a gyarmatkávé, ha egészen lemondani nem akarunk róla, felerészben Kathreiner-féle Kneip-maláta kávéval, miáltal fűszeres, jóízű és egészséges kávévált nyerünk. Immár tizenöt éves tapasztalat és a Kathreiner-féle Kneip-maláta kávé folyton növekedő kedveltsége ezt teljesen igazolja. Gyermekeknek azonban, nemkülömben betegek és gyengélkedőknek, kiknek a gyarmatkávé élvezete orvosilag eltiltatott, ajánlatos a Kathreiner-féle Kneip-maláta kávé használata minden más keverék nélkül, mivel sajátos gyarmatkávé íze által kitűnően izlik és a mellett táperős és vérképező.

— **A patak áldozata.** Zalamerenyéről írják, hogy Erdős Margit, egy két esztendő gyermek szülei távollétében kiment a lakásból és a falun átfolyó patakba fult. A szülők ellen a vizsgálatot megindították.

— **Jó házból való fiú** tanoncnak felvétetik Márkus Salamon fia kereskedésében, Sümegen.

— **Kiadó lakás.** A Deák Ferenc uccában egy uccai lakás, mely áll 3 szobából, konyhából, kamrából, kiadó. Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő: **Éles Károly.**

Laptulajdonos és kiadó: **Horvát Gábor.**

Szükségeiteket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsigyártók. Árpád-u.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üvegáru-kereskedése.

BÓDIS IGNÁC épület- és butorasztales. Széchenyi-u.

BÖHM PÁL divatáru-kereskedő, vászongyári raktár.

DARNAY KÁLMÁN vas- és fűszerkereskedő. Gazdasági gépek raktára. Régiségtár.

FEJES LAJOS, hentes és kocsmáros. Árpád-u. 156. sz.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő Mosó u.

GRÓF JÓZSEF épület- és butorasztales, koporsóraktár. Árpád-u.

GRÓF TIVADAR órás- és aranyműves. Kossuth-Lajos-u.

GRUNFELD J. férfi és angol női szabó, nagy válaztému szövetraktár

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-u.

HULLAY LAJOS építőmester. Árpád-u. 454 sz.

HERCZIG BÁLINT épület- és butorasztales, sirkoszoru, érc- és fakoporsó dús választékban. Városháza-u. 593. sz.

JANKÓ ÁRPÁD úri és női cipők. Márkus-féle Áruház mellett.

JOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-u. 22. sz.

KELL JENO bérkocsitulajdonos és borügynök. Mihályfai-u. 82. sz.

KLAFFL LAJOS épület- és butorasztales. Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-raktár.

KLEIN MÓR pék üzlete. Hazai sörökraktára.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos u.

KOVÁCS ZSIGMOND borbély és fodrász.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és korcsmáros. Mihályfai-u.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-u. 287. sz.

KRAJCZÁR GYÖRGY épület- és butorasztales. érc- és fakoporsó, sirkoszoru raktár. Árpád-u. 146. sz.

LUKÁCS GÁBOR férfi szabó. Árpád-u.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-u.

MÁRKUS SALAMON FIA áruháza. Kossuth Lajos-u.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős a Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-u.

NOVÁK SÁNDOR mézeskalácsos és a cseri henger-műmalom liszteladása. Deák Ferenc-u. 112. sz.

ORBÁN ISTVAN kávéháza. Kossuth-u.

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabonacsere. Flórián-tér és Árpád-u. sarkán.

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy sörökraktár. Árpád-u.

ROTHSCHILD SÁNDOR épület- és deszkakereskedő. Rendeki-u.

SCHNITZLER SAROLTA kézimunka kereskedése, harisnyakötőde. Kézimunka előnyomások. Kossuth Lajos-u.

SCHRÖDER JÓZSEF vasúti vendéglős.

SKALÁK MIHÁLY vendéglős, Árpád-u.

SÖVÉNY JÁNOS épület- és butorasztales. Árpád-u. 286.

SZELE KÁLMÁN benzin motor- és cséplőgéptulajdonos. Temető-u.

SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, és szobacimfestő. A plébánia templom mellett.

TASCHEK JÁNOS építőmester és vállalkozó. Árpád-u. 145 sz.

TÓTH GYULA férfi szabó. Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán- és üvegáru nagykereskedése.

ZSCHIESCHE JÓZSEF gőzmalomtulajdonos. Gabonacsere.

a bőrrevaló rendkívül előnyös hatásánál fogva, egészségi és kozmetikai szempontból felülmulthatatlan. A Brázay sósborszesz e szappanban is megőrzi az egész bőrfelületre általánosan ismert hatását.

Brázay-háziszappan

és

Brázay Anna Mária szappan

kevesebb dörzsöléssel jóval hamarabb tisztítják a kimosandó ruhaneműt, mint bár mely más szappan.

Mindennemű nyomtatványokat a legolesőbb árban és izléses kivitelben készít Horvát Gábor könyvnyomdája Sümegen.

Lakások, gazdasági épületek

fedésére szolgáló vízátlatlan

kátrányos fedőlemezt,

kátrányos pépszalagot és

kátrányt állandóan raktáron tart

és a legolesőbban elárusít

Würzburger Jakob, Sümeg.

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy könyvnyomdát legközelebb

könyvkötéssel

bővítem ki s elvállalok minden e szakmába vágó munkát: iskola könyvek, adókönyvek, regények, vagy bármilyen művek bekötését, csinos kivitelben és jutányos áron

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

özv. Horvát Gáborné.

Tudomásra hozom, hogy
építési irodámat

Sümegen a mai napon megnyitottam.

Minden az építési szakba vágó munkálatot elvállalok.

Bricht Jenő

építő és vállalkozó, Sümegen.

Porcellán
edények, servi-
cek üvegáruk,
 minden kivitelben a
 legolcsóbban
Würzburger Jakabnál
 Sümegen kaphatók.

Szü
 Sümeg

Mag

Hát n
 országb
 nek, az
 minden

Legy
 ségek,
 és álló
 hegylej
 neve is

Mind

Az
 tása f
 nem el
 névnek

A k
 sok az
 térkép
 Zala
 idegen

A k
 lőtt m
 nevéké
 gok a
 község
 ták a
 ségnev
 vény e
 tempó
 sorra
 Úgy l

Tölc

László

— M

de itt

vele. M

Majd

Den

nak, a

leányá

ajkait

daná:

—

amit p

Den

dül m

A f

festés

volt a

hébe-l

belsej

Ma

László

a be

szívét

meg

házuk

amike

nek?

azok

ezeke

a pár

is m

tette,